

Załącznik nr 6

FILOZOFIA

Zakres merytoryczny obowiązujący na egzaminie doktorskim w SGH

1. Antyczne źródła epistemologii i etyki. Relatywizm i absolutyzm
2. Logika, retoryka, erystyka – ich antyczne i współczesne znaczenie
3. *Polis* i *oikos*: dziedzina polityczna i sfera prywatna, dawniej i dziś
4. Ideał dobrego życia wg antycznych szkół etycznych
5. Moralne znaczenie ascezy i przyjemności. Koncepcje wybranych autorów
6. Filozofia chrześcijańska wobec dziedzictwa kultury antycznej
7. Kontraktualizm jako podstawa nowożytnej filozofii państwa i prawa. Klasyczne teorie umowy społecznej i współczesność
8. Narodziny nowożytnej nauki. Nowożytny racjonalizm i empiryzm wobec rozwoju nauki
9. Krytycyzm jako próba przezwyciężenia sporu między racjonalistami i empirystami. Rozum teoretyczny i autonomia rozumu praktycznego
10. Problem postępu; pytanie o postęp w wymiarze społecznym, etycznym i dziejowym. Idee oświecenia. Czy żyjemy dzisiaj w epoce oświeconej?
11. Normy moralne: ich źródła, status i sposoby uzasadniania. Naturalizm i antynaturalizm w etyce
12. Utylitaryzm jako koncepcja etyczna, jego silne i słabe strony
13. Wolność i jej oblicza w koncepcjach wybranych filozofów
14. Krytyka ideologii. Społeczne korzenie świadomości. Ideologia *versus* emancypacja
15. Praca i jej ujęcie w wybranych koncepcjach filozoficznych. Pojęcie i zjawisko alienacji pracy
16. Filozoficzne znaczenie psychoanalizy
17. Kondycja ludzka wg egzystencjalistów
18. Kondycja ponowoczesna i granice dowolności
19. Koncepcje prawdy
20. Język i jego rola w poznaniu i kulturze; wybrane problemy filozofii języka i filozofii kultury
21. Pozytywistyczny model nauki
22. Spór o metodę naukową; problem demarkacji: co jest, a co nie jest nauką?
23. Logiczny empiryzm i zwrot historyczny w filozofii nauki
24. Filozofia nauk społecznych I: konstrukcjonizm i realizm; pozytywizm i interpretacjonizm; indywidualizm i holizm metodologiczny
25. Filozofia nauk społecznych II: problem wartościowania w nauce; postulat wolności od wartościowań i teorie społecznie zaangażowane
26. Krytyczna teoria społeczna. Teoria i praktyka. Demokracja deliberatywna i etyka dyskursu
27. Społeczne uwarunkowania poznania i jego funkcje polityczne; socjologia wiedzy, wiedza a władza; biopolityka
28. Teoria feministyczna – wybrane problemy. Nurt liberalny i radykalny. Teorie patriarchy. Zakwestionowanie tradycyjnego rozdziału sfery publicznej/politycznej i prywatnej. Praca reprodukcyjna a kapitalizm

29. Filozoficzne teorie i krytyki kapitalizmu
30. Etyka XX i XXI wieku i nowe obszary etyki stosowanej. Wybrane nurty:
 utilitaryzm, etyka troski, etyka środowiskowa

Literatura

I. Literatura przedmiotu (odnośne fragmenty)

Ajdukiewicz K., *Zagadnienia i kierunki filozofii*
Brandt R., *Etyka. Zagadnienia etyki normatywnej i metaetyki*
Chwedeńczuk B., *Spór o naturę prawdy*
Eagleton T., *Marks*
Fischer L, Hassel J. et al., *Pomyśleć ekonomię od nowa. Przewodnik po głównych nurtach ekonomii heterodoksyjnej*
Hadot P., *Czym jest filozofia starożytna?*
Hadot P., *Filozofia jako ćwiczenie duchowe*
Höffe, *I. Kant*
Kuderowicz Z., *I. Kant*
Kymlicka W., *Współczesna filozofia polityczna*, Wydawnictwo Aletheia
Migasiński J., *Filozofia nowożytna. Postacie, idee, problemy*
Miś A., *Filozofia współczesna. Główne nurty*
Nowaczyk A. *Filozofia analityczna*
Putnam-Tong R., *Myśl feministyczna. Wprowadzenie*
Reale G., *Historia filozofii starożytnej*
Sady W., *Spór o racjonalność naukową. Od Poincarego do Laudana, wyd. II*
Szahaj A., Jakubowski M., *Filozofia polityki*
Środa M., *Etyka dla myślących*
Tatarkiewicz Wł., *Historia filozofii*
Woleński J., *Filozofia nauki a historia nauki*

II. Teksty źródłowe (fragmenty lub całe teksty)

Arendt H., *Kondycja ludzka*
Bauman Z., *Płynna nowoczesność*
Berlin I., *Cztery eseje o wolności*
Descartes R., *Medytacje o pierwszej filozofii*
Feyerabend P., *Przeciwko metodzie*
Fleck L., *Powstanie i rozwój faktu naukowego*
Freud Z., *Poza zasadą przyjemności*
Gellner E., *Słowa i rzeczy, czyli nie pozbawiona analizy krytyka filozofii lingwistycznej*
Gilligan C., *Innym głosem*
Habermas J., *Idea teorii poznania jako teorii społecznej; Teoria i praktyka*
Hayek F.A., *Konstytucja wolności*
Hobbes Th., *Lewiatan*
Horkheimer M., *Spółeczna funkcja filozofii*
Hume D., *Badania dotyczące rozumu ludzkiego*
Kant I., *Uzasadnienie metafizyki moralności, Czym jest oświecenie?*
Kuhn Th., *Struktura rewolucji naukowych*
Locke J., *Dwa traktaty o rządzie, Traktat drugi*
Lyotard J-F. *Kondycja ponowoczesna*
Marks K., *Rękopisy ekonomiczno-filozoficzne z 1844 r.*

Mill J.S., *Utylitaryzm. O wolności*
Popper K., *Wiedza obiektywna, Społeczeństwo otwarte i jego wrogowie*
Quine W., *Słowo i przedmiot*
Rawls J., *Teoria sprawiedliwości*
Rousseau J-J., *Umowa społeczna*
Sartre J-P., *Egzystencjalizm jest humanizmem*
Singer P., *Etyka praktyczna*
Strawson P., *Analiza i metafizyka: wstęp do filozofii*
Weber M., *Asceza i duch kapitalizmu*

Uwaga

Szczegółowe pytania egzaminacyjne formułuje egzaminator powołany w ramach komisji ds. egzaminu doktorskiego. Ze względu na obszerny zakres podanej literatury, doktorant/ka po wyznaczeniu egzaminatora powinien/na skonsultować się z egzaminatorem w celu uszczegółowienia zakresu problematyki i literatury.